

Algemeen	
Onderwerp	Uitvoeringsprogramma RES Noord-Holland Zuid
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Simon Miske
Eenheid	Sturing
E-mail	s.miske@regiogv.nl
Kenmerk	21.0008019
Datum	19 november 2021

Voorstel

1. Het Uitvoeringsprogramma RES Noord-Holland Zuid voor kennisgeving aannemen.
2. Het Uitvoeringsprogramma RES Noord-Holland Zuid met een positief advies voor te leggen aan de colleges van de regiogemeenten ter besluitvorming.
3. De raden over de besluitvorming te informeren d.m.v. een raadsinformatiebrief.

Kernboodschap

De gemeenteraden hebben in juni/juli 2021 de Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 van Noord-Holland Zuid (NHZ) vastgesteld. De colleges hebben de Stuurgroep RES NHZ de opdracht gegeven om een RES Uitvoeringsprogramma op te stellen. Deze is nu bijna klaar (90%-versie). Omdat we als regio intensief samen werken op de energietransitie (w.o. de RES) vind er bestuurlijke afstemming plaats in het PFO Milieu & Duurzaamheid. Vervolgens wordt het uitvoeringsprogramma aan de colleges ter vaststelling aangeboden op 21 december.

Aanleiding

De raden (en PS / AB) hebben de Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 van Noord-Holland Zuid (NHZ) vastgesteld. Daarnaast hebben de colleges vanuit het bovenlokale belang van de energietransitie de stuurgroep RES NHZ de opdracht gegeven om een RES Uitvoeringsprogramma op te stellen, met daarin:

- regionale samenwerkingsafspraken met betrekking tot:
 - de uitwerking van de zoekgebieden voor zon en wind
 - de uitwerking van de Regionale Structuur Warmte
- afspraken, kaders en aanpak voor het proces naar de RES 2.0
- afspraken m.b.t. data en monitoring
- afspraken over inzet en verdeling van capaciteit en uitvoeringsbudget op NHZ schaal

Het Uitvoeringsprogramma wordt aan de colleges ter vaststelling aangeboden. Daarmee maakt de RES NHZ 1.0 de volgende stap richting de uitwerking van zoekgebieden in concrete projecten en het aanjagen van regionale samenwerking rondom kansrijke warmtebronnen.

In de RES 1.0 hebben we met het in beeld brengen van de zoekgebieden vastgelegd wat we willen bereiken. Met het Uitvoeringsprogramma geven we op hoofdlijnen aan hoe we dit willen bereiken.

Het Uitvoeringsprogramma is tot stand gekomen met overheden, stakeholders, inwoners en volksvertegenwoordigers in gesprek aan acht zogenoemde 'uitvoeringstafels'. Aan iedere uitvoeringstafel is een onderwerp uit de RES 1.0 behandeld. De uitkomsten van de tafels vormen de input voor het Uitvoeringsprogramma. Ook de n.a.v. de besluitvorming RES 1.0 ingediende moties zijn, waar dat van toepassing is op dit proces, verwerkt in het Uitvoeringsprogramma.

Het Uitvoeringsprogramma loopt van 2021 tot en met 2025. En bevat 3 fasen:

- Fase 1: van ambitie naar verankerde zoekgebieden en locaties in samenhang met netinfrastructuur
- Fase 2: van zoekgebieden naar vergunde projecten aan te sluiten op netinfrastructuur
- Fase 3: van vergunde projecten naar gerealiseerd projecten aangesloten op netinfrastructuur.

Bij de vaststelling van de RES 2.0 (juli 2023) worden de resultaten van het Uitvoeringsprogramma meegenomen.

De definitieve versie van het Uitvoeringsprogramma RES Noord-Holland Zuid is vanaf 8 december beschikbaar.

In het uitvoeringsprogramma zijn de volgende operationele doelstellingen opgenomen:

- Uiterlijk op 1 januari 2025 zijn alle benodigde vergunningen om de ambitie te kunnen realiseren afgegeven. Dit is conform de afspraken uit het Klimaatakkoord en noodzakelijk om de ambitie voor 2030 te kunnen halen. Dit betekent dat:
 - o we ernaar streven dat de vergunningen voor wind en 'wind & zon' (als gezamenlijk project) in 2023 zijn aangevraagd (niet van toepassing voor de regio G&V)
 - o we voor zon op land ernaar streven dat de vergunningen in 2024 zijn aangevraagd.
- In 2022 hebben provincie en gemeenten de zoekgebieden verankerd in de omgevingsvisie, tenzij bewust een andere route gekozen wordt, waarbij vergunningen nog steeds tijdig afgegeven kunnen worden.
- In 2023 zijn de zoekgebieden verankerd in het Omgevingsplan, tenzij gekozen wordt voor verankering in het huidig ruimtelijk instrumentarium.
- In 2022 hebben provincie en gemeenten zoveel mogelijk vastgelegd welke participatie-aanpak zij hanteren, inclusief het beleid voor financiële participatie. Dit is onderling afgestemd voor de grensoverschrijdende zoekgebieden of voor zoekgebieden nabij gemeentegrenzen. Hiermee zorgen we ervoor dat we de zoekgebieden tijdig in het omgevingsbeleid en voor de vergunningverlening verankeren.
- In 2022 is er zicht op waar de regio als eerste aan de slag kan op basis van de ruimte op het elektriciteitsnet.
- Gemeenten stimuleren zon op dak, parkeerplaatsen en langs infrastructuur.

Doel

Het Uitvoeringsprogramma geeft op hoofdlijnen inzicht in de wijze waarop de RES 1.0 wordt uitgevoerd, wat nodig is, de planning en welke ondersteuning wij hiervoor krijgen vanuit de RES-programmaorganisatie en de Provincie. Het gaat om de concretisering van zoekgebieden naar vergunde en uiteindelijk gerealiseerde projecten.

Argumenten

1.1

- Het Uitvoeringsprogramma biedt o.a. qua kennis en samenwerkingshandvatten waarmee de RES-zoekgebieden verder kunnen worden geconcretiseerd met als uiteindelijke doel vergunningverlening en realisatie van projecten.
- Daarmee geeft het de gemeente / provincie / waterschap / het bevoegd gezag de benodigde kennis, kunde, randvoorwaarden waarop uiteindelijk vergunningaanvragen kunnen worden getoetst.
- Op deze wijze kan regionaal doelmatiger worden samengewerkt. Waar hebben wij elkaar nodig? Hoe maken wij gebruik van elkaars kennis?
- Door gebruik te maken van elkaars expertise, onderzoeksresultaten, ontsluiting van informatie, gezamenlijke communicatie kan een efficiencyvoordeel worden behaald. Zo hoeft niet ieder voor zich 'het wiel uit te vinden'.
- Het samen optrekken in participatieprocessen geeft daarnaast aan de inwoners van de (deel-) regio en initiatiefnemers een gelijk speelveld.

1.2

- Gooi en Vechtstreek is een deelregio van de RES 1.0 NHZ. Bestuurlijke afstemming binnen de regio vindt plaats in het PFO Milieu & Duurzaamheid en vormt een advies aan de lokale colleges. Het is aan de colleges om het uitvoeringsprogramma vast te stellen (bij voorkeur op 21 december). Omdat we als regio intensief samen werken op de energietransitie en bij het opstellen en uitvoeren van de RES is een regionale afstemming en een gezamenlijk advies aan de colleges wenselijk.

1.3

- Het vaststellen van het uitvoeringsprogramma is de bevoegdheid van het college. De raad heeft met het vaststellen van de RES NHZ 1.0 de kaders bepaald voor het college. Belangrijk is wel dat

de raden goed geïnformeerd worden over en betrokken bij de uitvoering. Via een raadsinformatiebrief worden de raden geïnformeerd over de inhoud van het uitvoeringsprogramma en de besluitvorming.

Kanttekeningen

- Het huidige Uitvoeringsprogramma RES Noord-Holland Zuid is een 90% versie. Na behandeling in de Stuurgroep RES NHZ op 26 november wordt de definitieve versie opgesteld. Deze is vanaf 8 december beschikbaar. Het is niet de verwachting dat het uitvoeringsprogramma nog op essentiële punten wordt gewijzigd.
- Het uitvoeringsprogramma is op een hoog abstractieniveau geschreven. Het geeft onvoldoende inzicht welke activiteiten er nu precies gaan plaats vinden (wie, wat, wanneer, met welk doel en beoogd resultaat). Voor de regio Gooi en Vechtstreek geeft het uitvoeringsprogramma geen inzicht hoe we invulling gaan geven aan die 199 GWh in 2030.
- Vanwege de werkzaamheden op verschillende schaalniveaus (NHZ, regionaal, lokaal) moet er voor gewaakt worden dat zaken niet dubbel gedaan worden.
- Daarom is het belangrijk om rol/mandaat van een ieder in de verschillende schaalniveaus helder te krijgen, dat is een van de redenen dat het Uitvoeringsprogramma is opgesteld.
- Het Uitvoeringsprogramma moet zo praktisch mogelijk worden ingevuld met meerwaarde voor alle betrokken partijen en moet geen extra proces worden.
- De kans bestaat dat de volledige uitvoering van het Uitvoeringsprogramma niet in de voorgestelde periode kan worden uitgevoerd vanwege de beschikbare capaciteit en middelen. De door de VNG gevraagde aanvullende financiële middelen voor de uitvoering van de gemeentelijke rol in het Klimaatakkoord zijn wel voorwaardelijk voor de realisatie van de RES.

Financiën

Een deel van de taken om dit Uitvoeringsprogramma uit te voeren ligt al bij ons als bevoegd gezag, zoals het verlenen van vergunningen of handhaving op deze vergunningen. Maar een deel van de taken komt voort uit de afspraken uit het Klimaatakkoord en komt boven op het takenpakket dat wij als gemeenten hebben. Om tot realisatie van de afspraken uit het Klimaatakkoord te komen, hebben overheden dan ook aanvullende middelen nodig. De Raad voor Openbaar Bestuur (ROB) onderbouwt dit ook in een advies aan het kabinet.

In dit uitvoeringsprogramma is in bijlage 6 (Uitvoeringsorganisatie, pag. 56-57) een samenvatting opgenomen van het ROB-advies met een inschatting van de benodigde capaciteit in fte's, zowel voor overkoepelende taken als per zonne- en windpark. De verwachting is dat een nieuw kabinet het ROB-advies in ieder geval voor een deel overneemt. Mocht dit niet het geval zijn, dan kan mogelijk een deel van de taken die in dit uitvoeringsprogramma staan niet worden uitgevoerd. Tegelijkertijd realiseren wij ons ook dat stilstaan in de energietransitie geen optie is.

Om inzicht te krijgen in de benodigde capaciteit en ook welke onderzoeken / middelen etc. nog nodig zijn in de regio Gooi en Vechtstreek is nadere uitwerking nodig.

Voor de begeleiding van het RES proces heeft het Rijk in elk geval voor 2022 geld beschikbaar gesteld. Hoeveel dat is is nog niet exact bekend maar er wordt uit gegaan van een bedrag dat vergelijkbaar is met het budget van de voorgaande jaren. Het is aan de nieuwe regering om een besluit te nemen over volgende rijksbijdragen.

Uitvoering

In de regio Gooi en Vechtstreek zijn we al begonnen met de uitvoering. Zo worden zoekgebieden als Vliegveld Hilversum al verder geconcretiseerd en is er een aanpak voor zonnepanelen op grote daken. Bovendien is in het PHO afgesproken werk te maken van Zon boven parkeerplaatsen. Er moet nog veel meer gebeuren maar de eerste stappen zijn gezet. Komend kwartaal zullen de operationele doelstellingen uit het uitvoeringsprogramma vertaald gaan worden in concrete acties en afspraken in de regio Gooi en Vechtstreek.

De uitvoeringscapaciteit binnen de regio Gooi en Vechtstreek is beperkt. Voor de uitvoering zijn we deels afhankelijk van de hiervoor toegezegde middelen vanuit het Rijk voor het uitvoeren van de taken

vanuit het Klimaatakkoord. De resultaten uit het artikel 2 onderzoek uitgevoerd door de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) is hierbij leidend.

Voor dit collegebesluit is een gezamenlijk persbericht opgesteld binnen de Energieregio NHZ. Om de gemeenteraden te informeren wordt een raadsinformatiebrief opgesteld die in januari 2022 aan de raden kan worden verzonden.

Bijlage(n)

Bijlage 1: Uitvoeringsprogramma RES Noord-Holland Zuid (90% versie).

Bijlage 2: Samenvatting Uitvoeringsprogramma RES Noord Holland Zuid